

V Bruseli 26. 4. 2019
COM(2019) 187 final

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

**o vykonávaní spoločného vyhlásenia a uplatňovaní spoločného prístupu k umiestňovaniu
sídél decentralizovaných agentúr**

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

o vykonávaní spoločného vyhlásenia a uplatňovaní spoločného prístupu k umiestňovaniu sídel decentralizovaných agentúr

1. ÚVOD

Komisia touto správou reaguje na vyhlásenie Rady z októbra 2018¹, v ktorom ju Rada vyzvala, aby do konca apríla 2019 predložila analýzu vykonávania spoločného vyhlásenia a spoločného prístupu k decentralizovaným agentúram (ďalej len „spoločný prístup“)² v súvislosti s osobitnou problematikou umiestňovania sídel agentúr.

Žiadosť bola predložená v kontexte presídlenia Európskej agentúry pre lieky a Európskeho orgánu pre bankovníctvo. Tieto dve decentralizované agentúry EÚ predtým so sídlom v Londýne sa museli v dôsledku rozhodnutia Spojeného kráľovstva vystúpiť z Únie presťahovať do nového hostiteľského členského štátu. Zostávajúcich 27 členských štátov použilo na výber nových sídiel týchto dvoch agentúr osobitný prístup založený na zásadách zakotvených v spoločnom prístupe a dohode medzi Európskym parlamentom, Radou a Komisiou z roku 2012.

V nadväznosti na voľbu 27 členských štátov presídlit' Európsku agentúru pre lieky do Amsterdamu a Európsky orgán pre bankovníctvo do Paríža Európsky parlament a Rada prijali na základe návrhu Komisie právny predpis, v ktorom sa stanovujú nové sídla v zakladajúcich aktoch týchto agentúr. Európsky parlament počas rokovaní požiadal o revíziu spoločného prístupu, keď vyjadril svoj nesúhlas s postupom, ktorý sa použil pri výbere sídel týchto dvoch agentúr a vyzval na zavedenie nového postupu v rámci spoločného prístupu. Rada potom vyzvala Komisiu, aby vypracovala túto správu, ktorá má poslúžiť ako „základ pre zváženie ďalšieho postupu, pokiaľ ide o takéto preskúmanie“.

Podľa požiadavky Rady sa predmet tejto správy Komisie obmedzuje na tú časť spoločného prístupu, ktorá sa týka umiestnenia decentralizovaných agentúr. Uvádzajú sa v nej štatistické a vecné informácie o vykonávaní príslušných prvkov spoločného prístupu od jeho prijatia 19. júla 2012. Správa predstavuje jednorazovú iniciatívu, ktorá nesúvisí so skoršími správami Komisie o pokroku pri vykonávaní spoločného prístupu ani s hodnoteniami Komisie týkajúcimi sa jednotlivých decentralizovaných agentúr. Cieľom tejto správy nie je hodnotiť spoločný prístup ani navrhnúť odporúčania do budúcnosti.

---

¹ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P8-TA-2018-0427+0+DOC+XML+V0//SK>

² https://europa.eu/european-union/sites/europaeu/files/docs/body/joint_statement_and_common_approach_2012_sk.pdf.

Správa vychádza z údajov o všetkých 33 decentralizovaných agentúrach, na ktoré sa vzťahuje spoločný prístup³. Pokiaľ však ide o časť analýzy týkajúcej sa výberu sídla decentralizovaných agentúr, správa sa týka len tých agentúr, ktorých sídlo bolo vybraté od 19. júla 2012.

Aby mohla Komisia vykonať svoje posúdenie, vstupné údaje jej prostredníctvom siete agentúr EÚ poskytli generálny sekretariát Rady a 28 decentralizovaných agentúr.

2. ZÁSADY SPOLOČNÉHO PRÍSTUPU K SÍDLAM AGENTÚR

2.1. Medziinštitucionálny dialóg vedúci k spoločnému prístupu

Umiestnenie sídel agentúr nie je pre inštitúcie EÚ novou témou. Európsky parlament, Rada a Komisia o tejto problematike diskutovali už v roku 2009, keď Komisia uverejnila hodnotenie⁴ slúžiace ako základ pre diskusiu o budúcnosti systému agentúr Únie, ktorá neskôr vyústila do spoločného prístupu.

V tomto hodnotení sa umiestnenie sídel považovalo za významný prvok pri vytváraní agentúr, ktorý v konečnom dôsledku prispieva k ich dobrej správe. Zistilo sa v nej najmä, že dostupnosť miest z hľadiska cestovných nákladov a času by mohla mať vplyv na zdroje a efektívnosť agentúr. Za významné prvky pri určovaní podmienok pre sídla sa takisto považovali načasovanie a povaha rozhodnutí o sídlach. V hodnotení sa existencia dohody o sídle medzi agentúrou a jej hostiteľským štátom dala do súvisu so schopnosťou agentúry využívať niektoré výsady spojené s jej sídlom a prilákať nových zamestnancov do miesta jej sídla.

V roku 2010 bola táto otázka predmetom diskusie uvedených troch inštitúcií a tá vyústila do podrobného analytického dokumentu s názvom „*Sídla agentúr a úloha hostiteľskej krajiny*“⁵ v rámci medziinštitucionálnej práce na budúcnosti systému agentúr Únie. Táto analýza vychádza z hodnotenia z roku 2009 a zohľadňuje aktuálny stav výberového procesu sídel agentúr, pričom sa v ňom kriticky analyzuje predmetná otázka.

V analýze sa zistilo, že sídla agentúr EÚ existujúcich v danom čase sa vybrali na základe vzájomnej dohody medzi zástupcami členských štátov zasadajúcich na úrovni hláv štátov alebo vlád⁶ alebo Radou. Poznamenáva sa v ňom však, že pre výber sídla neexistovali žiadne pevne stanovené kritériá, sídlo agentúr sa často vybralo neskôr než sa prijal zakladajúci akt agentúry a postupy týkajúce sa hostenia agentúr sa medzi jednotlivými členskými štátmi výrazne líšili.

---

³ Pozri zoznam uvedený v prílohe.

⁴ https://europa.eu/european-union/sites/europaeu/files/docs/body/synthesis_and_prospects_en.pdf.

⁵ https://europa.eu/european-union/sites/europaeu/files/docs/body/fiche_3_sent_to_ep_cons_2010-12-15_en.pdf

⁶ Analogickým uplatnením článku 341 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, v ktorom sa uvádza: „*Sídlo orgánov Únie sa určí po vzájomnej dohode vlád členských štátov.*“

Európsky parlament, Rada a Komisia 19. júla 2012 vydali spoločné vyhlásenie, ku ktorému bol pripojený spoločný prístup založený na záveroch dosiahnutých medziinštitucionálnou pracovnou skupinou.

V spoločnom prístupe sú stanovené dohodnuté zásady, ktoré sú rozdelené do piatich oddielov: úloha a postavenie agentúr v inštitucionálnej architektúre EÚ, štruktúra a správa agentúr, fungovanie agentúr, plánovanie činností a zdrojov, zodpovednosť, kontroly a transparentnosť a vzťahy so zainteresovanými stranami.

2.2. Zásady týkajúce sa sídel agentúr v spoločnom prístupe

V prvom oddiele spoločného prístupu pod názvom „*Úloha a postavenie agentúr v inštitucionálnej architektúre EÚ*“ sú vymedzené hlavné zásady týkajúce sa sídel agentúr.

2.2.1. Výber sídla decentralizovaných agentúr

V bode 6 spoločného prístupu sa stanovuje niekoľko zásad pre výber sídla decentralizovaných agentúr. Na začiatku sa v ňom však uvádza, že nemá vplyv na aktuálny stav v čase jeho uzavretia, t. j. že *„politické rozhodnutie o sídle agentúry prijaté buď spoločnou dohodou medzi zástupcami členských štátov na úrovni hláv štátov alebo predsedov vlád, alebo Radou“*.

V spoločnom prístupe sa ďalej pripomína dohoda členských štátov, že existuje *„potreba geografického rozšírenia“* agentúr a že *„by sa mali uprednostniť nové členské štáty“*.

V spoločnom prístupe sa následne uvádza spôsob výberu sídel a stanovujú sa v ňom hlavné zásady. Stanovuje sa v ňom, že takéto rozhodnutie by sa malo prijať:

1. *„pred koncom legislatívneho procesu, aby sa umožnilo zriadenie agentúry priamo v jej sídle“*;
2. na základe *„objektívnych kritérií“* (medzi ktoré *„môžu“* patriť *„ubezpečenie, že agentúru možno zriadiť na mieste pri nadobudnutí účinnosti jej ustanovujúceho aktu; dostupnosť lokality; existencia primeraných vzdelávacích zariadení pre deti personálu; primeraný prístup detí a manželských partnerov na trh práce, k sociálnemu zabezpečeniu a zdravotnej starostlivosti“*);
3. na základe ponúk členských štátov na poskytnutie sídla pre agentúru, ktoré *„by sa mali týmto kritériám venovať transparentným spôsobom“*.

V spoločnom prístupe sa takisto uvádza, že Komisia môže v prípade potreby pomôcť pri posudzovaní ponúk členských štátov.

V bode 8 spoločného prístupu sa požaduje, aby hostiteľské členské štáty prijali dva záväzky vo vzťahu k agentúram, ktorým poskytnú sídla:

1. zabezpečiť, že v čase začatia prevádzky agentúr budú splnené všetky potrebné podmienky na ich fungovanie;

2. naďalej reagovať na potreby agentúr a zabezpečovať potrebné podmienky na bezproblémové fungovanie agentúr.

2.2.2. *Vzťahy medzi hostiteľskými členskými štátmi a agentúrami*

V **bode 7** spoločného prístupu sa vyzývajú členské štáty, v ktorých sa v súčasnosti nachádzajú sídla agentúr, aby zvážili, či a ako možno zlepšiť dostupnosť, aby sa zvýšila efektívnosť agentúry a zabezpečila lepšia komunikácia so zainteresovanými stranami. V spoločnom prístupe sa takisto odporúča, aby sa počas pravidelných hodnotení agentúr posudzovala otázka dostupnosti⁷.

V **bode 9** spoločného prístupu sa uvádza, že všetky agentúry by mali mať uzavreté dohody o sídle, ktoré by sa mali uzavrieť včas (pred začiatkom prevádzky agentúry). Tento bod sa vzťahuje na nové agentúry a agentúry, ktoré už boli zriadené v ich hostiteľskom štáte.

V dohodách o sídle sa stanovujú potrebné opatrenia, ktoré treba stanoviť pre agentúru v hostiteľskom členskom štáte. V spoločnom prístupe bola Komisii určená žiadosť, aby na základe existujúcich najlepších postupov zostavila súbor ustanovení, ktorý poslúži ako usmernenie pre budúce dohody o sídle. Komisia tieto ustanovenia dokončila v decembri 2013.

3. VYKONÁVANIE ZÁSAD SPOLOČNÉHO PRÍSTUPU K SÍDLAM AGENTÚR

3.1. Výber sídel decentralizovaných agentúr

Od prijatia spoločného prístupu boli vybraté sídla štyroch agentúr⁸.

Prvé sídlo bolo vybrané v roku 2014. V nadväznosti na jednostranné rozhodnutie Spojeného kráľovstva, ktoré už nechce viac poskytovať sídlo **Agentúre Európskej únie pre odbornú prípravu v oblasti presadzovania práva**⁹ (CEPOL) na svojom území, sa prijalo rozhodnutie o jej presídlení do Budapešti. V tom istom roku sa potom prijalo rozhodnutie o vytvorení **Jednotnej rady pre riešenie krízových situácií** (SRB) so sídlom v Bruseli. Napokon sa v roku 2018 v kontexte vystúpenia Spojeného kráľovstva z Únie rozhodlo o presídlení **Európskej agentúry pre lieky** (EMA) do Amsterdamu a **Európskeho orgánu pre bankovníctvo** (EBA) do Paríža.

Okrem preskúmania dostupných informácií o týchto štyroch agentúrach možno k spôsobu výberu sídel decentralizovaných agentúr od prijatia spoločného prístupu uviesť nasledujúce pripomienky.

⁷ Keďže v samotnom spoločnom prístupe sa odporúča, aby sa v týchto hodnoteniach venovala pozornosť dostupnosti, týmto aspektom umiestnenia sídla sa táto správa nebude zaoberať.

⁸ V čase vypracovania tejto správy sa stále diskutuje o vytvorení Európskeho orgánu práce.

⁹ V tom čase sa táto agentúra nazývala „Európska policajná akadémia“.

3.1.1. Ponuka na poskytnutie sídla pre agentúru

Komisia vo svojom legislatívnom návrhu z júla 2013 na vytvorenie **Jednotnej rady pre riešenie krízových situácií** navrhla Brusel za sídlo tejto rady. Žiadny členský štát neponúkol tejto agentúre sídlo. Vzhľadom na dôležitosť interakcie medzi funkciami agentúry a funkciami Komisie od samého začiatku Komisia zastávala názor, že jej sídlom by mal byť Brusel¹⁰. Panovala zhoda najmä v tom, že ak budú orgány aj inštitúcie zapojené do procesu riešenia krízových situácií sídliť na tom istom mieste, zlepši sa tým celková efektívnosť politického rámca.

V októbri 2013 dospeli zástupcovia vlád členských štátov k spoločnej dohode o presídlení **Agentúry Európskej únie pre odbornú prípravu v oblasti presadzovania práva** z Londýna do Budapešti. Na žiadosť generálneho sekretariátu Rady sedem členských štátov predložilo ponuky na poskytnutie sídla agentúry. V týchto ponukách sa zohľadnili tieto kritériá: 1. podrobné informácie o navrhovaných priestoroch (vrátane skutočnej plochy kancelárskych/konferenčných priestorov a iných zariadení, ktoré by agentúra mala mať k dispozícii); 2. dostupnosť lokality; 3. systém výsad a imunit zamestnancov agentúry; 4. existencia primeraných vzdelávacích zariadení pre deti zamestnancov agentúry.

V roku 2018 sa v 19 ponukách predložených na presídlenie **Európskej agentúry pre lieky** a v 8 ponukách na presídlenie **Európskeho orgánu pre bankovníctvo** zohľadnili tieto kritériá: 1. ubezpečenie, že agentúra sa môže zriadiť na danom mieste a začať vykonávať svoju činnosť dátumom vystúpenia Spojeného kráľovstva z Únie; 2. dostupnosť lokality; 3. existencia primeraných vzdelávacích zariadení pre deti zamestnancov agentúry; 4. primeraný prístup detí a manželských partnerov na trh práce, k sociálnemu zabezpečeniu a zdravotnej starostlivosti; 5. kontinuita činností; 6. geografické rozšírenie.

3.1.2. Postup výberu sídla agentúry

Na základe vzájomnej dohody zástupcov vlád členských štátov sa 8. októbra 2013 za sídlo **Agentúry Európskej únie pre odbornú prípravu v oblasti presadzovania práva** vybrala Budapešť. Z iniciatívy 25 členských štátov¹¹ Rada 15. mája 2014 prijala nariadenie (EÚ) č. 543/2014¹², ktorým sa mení pôvodné rozhodnutie Rady tak, aby sídlom agentúry bola Budapešť.

¹⁰ Jednotná rada pre riešenie krízových situácií je poverená úlohami v oblasti prípravy rozhodnutí o riešení krízových situácií, ktoré sa týkajú bánk v bankovej únii. Komisia následne koná, často s naliehavosťou, ako orgán riešenia sporov alebo orgán pre štátnu pomoc, ak z rozhodnutia o riešení krízovej situácie vyplýva použitie jednotného fondu na riešenie krízových situácií bánk.

¹¹ Keďže nariadenie vychádza z článku 87 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, právo iniciatívy má nielen Komisia, ale aj jedna štvrtina členských štátov (článok 76 Zmluvy o fungovaní Európskej únie).

¹² Ú. v. EÚ L 163, 29.5.2014, s. 5.

Brusel ako navrhované sídlo **Jednotnej rady pre riešenie krízových situácií** bol zahrnutý do návrhu Komisie na jej vytvorenie a počas legislatívneho procesu sa nezmenil. V júli 2014 Európsky parlament a Rada prijali nariadenie (EÚ) č. 806/2014¹³.

Vzhľadom na osobitný kontext vystúpenia Spojeného kráľovstva z Únie sa hlavy štátov alebo predsedovia vlád 27 členských štátov najprv 22. júna 2017 dohodli na podrobnom postupe¹⁴ výberu budúceho sídla **Európskej agentúry pre lieky a Európskeho orgánu pre bankovníctvo**. V nadväznosti na po sebe nasledujúcich kolách hlasovania ministrami EÚ²⁷ a na záverečné tajné hlasovanie boli 20. novembra 2017 v súlade s týmto postupom vybrate Paríž a Amsterdam za nové sídla týchto dvoch agentúr. Komisia potom predložila dva legislatívne návrhy s cieľom začleniť nové sídla agentúr do ich zakladajúcich aktov. Rada a Európsky parlament v novembri 2018 prijali nariadenia (EÚ) 2018/1717¹⁵ a 2018/1718¹⁶.

3.1.3. Potrebne podmienky na fungovanie agentúry

V nezávislej hodnotiacej správe¹⁷, ktorá sa týka rokov 2011 – 2015, sa zistilo, že k presídleniu **Agentúry Európskej únie pre odbornú prípravu v oblasti presadzovania práva** došlo včas. Podľa tejto správy agentúra a jej hostiteľský členský štát – Maďarsko – „*zvládli celý projekt za menej ako štyri mesiace. Zo zhromaždených dôkazov vyplýva, že presídlenie malo malý alebo žiadny vplyv na kontinuitu činností napriek tomu, že časť zamestnancov sa rozhodla, že sa do nového sídla agentúry nepresídli*“. V správe sa takisto zdôrazňuje, že presídlenie bolo nákladovo efektívne s odhadovaným znížením „*administratívnych nákladov o 200 000 EUR ročne v dôsledku dohody s maďarskou štátnou správou. Využívanie kancelárskych priestorov v novom sídle CEPOL je naozaj bezplatné a táto infraštruktúra sa bude poskytovať najmenej 10 rokov*“. Podľa samotnej agentúry prešla určená budova modernizáciou a bola vybavená zariadením v súlade s ponukou, ktorú predložilo Maďarsko, a agentúre bola odovzdaná do užívania v stanovenej lehote. Agentúra uzatvorila niekoľko dohôd o využívaní určitých verejných služieb. Celkovo agentúra uvádza, že pokiaľ ide o jej potreby, ústretovosť hostiteľského štátu je pozitívnou skúsenosťou.

Podľa výročnej správy z roku 2015 **Jednotná rada pre riešenie krízových situácií**¹⁸ (agentúra) „*začala v januári 2015 svoju činnosť v oblasti plánovania riešenia krízových situácií v prípade viac než 120 bankových skupín v eurozóne a 15 ďalších cezhraničných bankových skupín. Svoje operácie de facto začala v marci 2015*“. Z toho vyplýva, že všetky podmienky potrebné na fungovanie agentúry boli splnené v čase, keď sa začala jej prevádzková fáza. Agentúra sa nasťahovala do svojich trvalých priestorov v centre Bruselu v apríli 2016, kde podľa jej informácií prebieha jej prevádzka bezproblémovo.

¹³ Ú. v. EÚ L 225, 30.7.2014, s. 1.

¹⁴ <https://www.consilium.europa.eu/media/21503/22-euco-conclusions-agencies-relocation.pdf>.

¹⁵ Ú. v. EÚ L 291, 16.11.2018, s. 1.

¹⁶ Ú. v. EÚ L 291, 16.11.2018, s. 3.

¹⁷ <https://www.cepol.europa.eu/sites/default/files/five-year-evaluation-report-2011-2015.pdf>.

¹⁸ https://srb.europa.eu/sites/srbsite/files/srb_annual_report_2015_en_0.pdf.

V prípade **Európskej agentúry pre lieky** a **Európskeho orgánu pre bankovníctvo** je ešte príliš skoro, aby sa dalo posúdiť, či a ako dva hostiteľské štáty zabezpečili splnenie všetkých podmienok potrebných na prevádzku agentúr do okamihu ich presídlenia do ich nových sídel. Európska agentúra pre lieky uvádza, že „bezodkladne začala s holandskými orgánmi spolupracovať na príprave presídlenia a začatia svojich činností v Amsterdame najneskôr k 30. marcu 2019“¹⁹. Obidve agentúry podpísali dohody o sídle so svojimi novými hostiteľskými členskými štátmi ešte pred presídlením.

3.2. Vzťahy medzi hostiteľskými členskými štátmi a agentúrami

3.2.1. Požiadavka na dohodu o sídle

Tri inštitúcie v spoločnom prístupe uznali potrebu, aby všetky agentúry uzavreli dohody o sídle. V záujme dodržiavania tejto zásady a splnenia podmienok dlhodobej prevádzky sa požiadavka na takúto dohodu vkladá do návrhov Komisie týkajúcich sa zakladajúcich nariadení agentúr. Spomedzi 33 zakladajúcich aktov doposiaľ 16 z nich obsahuje ustanovenia, podľa ktorých sa od agentúr a ich hostiteľských členských štátov vyžaduje uzavretie takejto dohody.

Od prijatia spoločného prístupu 8 decentralizovaných agentúr uzatvorilo so svojimi hostiteľskými členskými štátmi dohodu o sídle. Takže doposiaľ 29 spomedzi 33 existujúcich decentralizovaných agentúr uzatvorilo so svojimi hostiteľskými členskými štátmi dohodu o sídle. Takmer polovica týchto dohôd bola podpísaná do 2 rokov od výberu sídla.

3.2.2. Usmernenia Komisie pre dohody o sídle

Komisia 10. decembra 2013 vydala pre agentúry a ich hostiteľské členské štáty usmernenia²⁰, ktoré sa majú zohľadniť pri rokovaní o novej dohode o sídle. Podľa informácií decentralizovaných agentúr boli približne tri štvrtiny dohôd pripravených a podpísaných pred vydaním usmernení Komisie. Usmernenia sa však použili ako základ pre rokovania v prípade zvyšnej štvrtiny.

Tieto usmernenia sa takisto vydali na účely revízie platných dohôd o sídle. Päť dohôd o sídle bolo od ich podpisu aktualizovaných bez toho, aby sa v pôvodných dohodách o sídle vykonali väčšie zmeny.

*3.2.3. Povaha ustanovení v dohodách o sídle*²¹

Ustanovenia sa vo väčšine platných dohôd o sídlach nelíšia v takých aspektoch, ako sú výsady, prístup k zdravotnej starostlivosti, vstup a pobyt, dane, príspevky na sociálne zabezpečenie a oslobodenie od colných poplatkov.

¹⁹ <https://www.ema.europa.eu/en/about-us/uks-withdrawal-eu/relocation-amsterdam#tracking-tool-section>.

²⁰ https://europa.eu/european-union/sites/europaeu/files/docs/body/2013-12-10_guidelines_hq_agreements_en.pdf.

²¹ Na základe informácií poskytnutých 28 agentúrami, ktoré prispeli do výsledných údajov siete agentúr EÚ.

Pokiaľ ide o ustanovenia o **výsadách**, súčasťou väčšiny dohôd o sídle je nedotknuteľnosť priestorov agentúr, ich majetku a archívu, diplomatické zaobchádzanie s úradnou korešpondenciou a dokumentmi a imunita voči súdnej právomoci. Každopádne aj v prípadoch, keď sa v dohodách o sídle nestanovujú takéto podmienky, na všetky agentúry sa vzťahujú ustanovenia protokolu (č. 7) o výsadách a imunitách Európskej únie²², keďže je uplatniteľný vo všetkých členských štátoch.

Okrem toho väčšina dohôd o sídle obsahuje ustanovenia o **oslobodení od dane a ciel**. Podľa týchto podmienok sú priestory agentúry, príjmy a vozidlá oslobodené od daní rovnako ako dodávanie tovaru a služieb. Oslobodenie od cla sa vzťahuje na predmety, ktoré agentúra používa na úradné účely, publikácie a vozidlá.

Pokiaľ ide o **sociálne zabezpečenie a zdravotnú starostlivosť**, podľa všetkých dohôd o sídle sú zamestnanci oslobodení od platenia povinných príspevkov do vnútroštátnych systémov sociálneho zabezpečenia. Približne polovica týchto agentúr má takisto prístup k verejným službám bez diskriminácie.

Ustanovenia o **vstupe a pobyte** sa uvádzajú vo väčšine dohôd o sídle, ktoré zjednodušujú vstup na územie hostiteľského členského štátu, pobyt na ňom a odchod z neho, okamžité vydávanie víz, oslobodenie od imigračných obmedzení, formalít alebo osobitných preukazov totožnosti.

V prípade iných podmienok, ktoré sa napríklad týkajú priestorov agentúry a školských zariadení, je situácia značne rozdielna, keď menej než polovica agentúr ťaží z takýchto podmienok.

Pokiaľ ide o **priestory agentúr**, menšina agentúr má vo svojich dohodách o sídle ustanovenie, ktoré zabezpečuje vhodnú lokalitu, bezplatnú lokalitu, všetky potrebné služby pre agentúru alebo údržbu priestorov.

Len veľmi malý počet agentúr má vo svojich dohodách o sídle ustanovenia o zabezpečení **školských zariadení**, ako sú napríklad európske školy alebo zariadenia podobné európskym školám. V praxi má prístup k takýmto školským zariadeniam 12 z 33 decentralizovaných agentúr.

---

²² Ú. v. EÚ C 326, 26.10.2012, s. 266.

4. ZÁVER

Decentralizované agentúry EÚ sú kľúčovými aktérmi Európskej únie. Vďaka svojim špecializovaným odborným znalostiam pomáhajú pri formovaní politik Únie a ich vykonávaní. Keďže sa nachádzajú v členských štátoch, zaisťujú vyššiu viditeľnosť Únie v očiach verejnosti. Pre fungovanie samotnej Únie je preto nevyhnutné vybrať vhodné lokality a zabezpečiť podmienky na ich plynulé fungovanie.

V rámci spoločného prístupu sa Európsky parlament, Rada a Komisia v júli 2012 dohodli na niekoľkých zásadách na dosiahnutie účinnejšieho a koherentnejšieho systému agentúr v Únii, a to aj vo vzťahu k umiestneniu ich sídel. Hoci spoločný prístup nemá vplyv na prax výberu lokality pre sídla, ktorá už bola zaužívaná v čase prijatia spoločného prístupu, predstavuje sa v ňom jednotný rámec pre prijímanie týchto rozhodnutí. Zásady rámca sa vzťahujú na kritériá výberu sídel, časové harmonogramy takýchto výberových konaní a jednotné podmienky poskytovania sídla.

Od roku 2012 sa však vyskytlo málo príležitostí na vyskúšanie týchto zásad. V uvedenom období boli vybraté sídla len štyroch agentúr, pričom v prípade dvoch z týchto agentúr išlo len o presídlenie do ich nových hostiteľských členských štátov. Na základe týchto niekoľkých príkladov zo správy napriek tomu vyplýva, že výber lokalít pre sídla sa riadil objektívnymi hľadiskami, najmä použitím objektívnych kritérií stanovených v spoločnom prístupe alebo s prihliadnutím na osobitný charakter funkcií agentúry.

Zo správy takisto vyplýva, že keď bola lokalita pre sídlo vybratá, hostiteľské členské štáty si celkovo naďalej plnili záväzky, aby zabezpečili dlhodobé hladké fungovanie agentúr a vo väčšine prípadov sa v dohodách o sídle stanovili ich dynamické vzťahy s agentúrami.

Komisia sa preto domnieva, že zásady spoločného prístupu slúžia ako dobrý rámec v procese rozhodovania o sídlach agentúr a na to, aby sa zo strany hostiteľských členských štátov zabezpečila reakcia na osobitné potreby agentúr.